

POVEČANJE STOPENJ DDV PO ZIPRS1314-A

Pojasnilo DURS, št. 4230-360780/2013-2 01-620-05, 5. 6. 2013

V Uradnem listu RS, št. 46/13 je bil dne 29. 5. 2013 objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014 (ZIPRS1314-A), ki začne veljati 30. 5. 2013, uporabljati pa se začne 1. 6. 2013. Z 10. členom ZIPRS1314-A, s katerim je v ZIPRS1314 dodan nov 60.a člen, se s 1. 7. 2013 dvigne splošna stopnja DDV na 22 % in nižja stopnja DDV na 9,5 %. V zvezi s povečanjem stopenj DDV v nadaljevanju pojasnjujemo:

ZIPRS1314-A določa, da se, ne glede na prvi in drugi odstavek 41. člena Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 13/11-UPB3, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 14/13), od vključno 1. 7. 2013 dalje, DDV obračunava in plačuje po splošni stopnji 22 % od davčne osnove po ZDDV-1 in po nižji stopnji 9,5 % od davčne osnove po ZDDV-1 (za dobave blaga in storitev iz Priloge I, ki je priloga ZDDV-1 in njegov sestavni del).

Z ZIPRS1314-A je določena tudi prehodna ureditev za uveljavitev novih stopenj DDV.

V zvezi z obveznostjo obračuna DDV prehodna ureditev izhaja iz trenutka nastanka obveznosti obračuna DDV, kot je določen v 32. do 35. členu ZDDV-1. V primerih, da je del dobave blaga ali storitev dejansko opravljen pred uvedbo novih stopenj DDV, del pa po njihovi uvedbi, davčni zavezanec obračuna DDV za celotno dobavo po novih stopnjah. Od delnih dobav blaga ali storitev, opravljenih pred 1. 7. 2013, pa lahko davčni zavezanec na dan 30. 6. 2013 obračuna DDV po stopnjah, ki veljata pred 1. 7. 2013, če je račun za že opravljene dobave izdan najkasneje do 20. 7. 2013. Navedeni datum izdaje računa je določen z vidika enake obravnave davčnih zavezancev glede na skrajni rok za predložitev obračuna DDV. Znesek tako obračunanega DDV se vključi v obračun DDV za davčno obdobje junij 2013 oziroma april – junij 2013.

Predvideni sta tudi prehodni določbi v primeru prejema predplačil. Če davčni zavezanec prejme celotno predplačilo za dobavo blaga ali storitev, ki bo v celoti opravljena po spremembi stopenj DDV, se DDV od predplačila obračuna po do sedaj veljavnih stopnjah. Če pa je prejet predplačilo le delno, se DDV obračuna po do sedaj veljavnih stopnjah le od zneska prejetega predplačila, od preostanka zneska pa po novih stopnjah DDV.

Smiselno se navedeni prehodni določbi v zvezi s prejetimi predplačili uporabljata tudi v primeru izvršenih predplačil za bodoče čezmejne storitve, ki jih opravi davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji in za katere je davčni zavezanec, ki je identificiran za namene DDV v Sloveniji, dolžan plačati DDV kot prejemnik storitve v skladu s 3. točko prvega odstavka 76. člena ZDDV-1 in v primerih iz 33.a člena ZDDV-1, v skladu s katerim mora davčni zavezanec, ki je identificiran za namene DDV in je določen kot plačnik DDV na podlagi 76.a člena ZDDV-1, obračunati DDV od danih predplačil.

Iz navedenega izhaja, da se novi stopnji DDV obračunavata in plačujeta od transakcij, ki so predmet obdavčitve po ZDDV-1, to je od dobav blaga, opravljanja storitev, vključno od prejetega blaga ali storitev, za katere je DDV dolžan plačati prejemnik blaga ali storitev kot plačnik DDV v skladu s 76. in 76.a členom ZDDV-1, od pridobitev blaga znotraj Unije in od uvoza blaga, in sicer pod pogojem, da je obveznost obračuna DDV za navedene transakcije po ZDDV-1 nastala po 1. 7. 2013 v Sloveniji.

Ob upoštevanju navedenega je glede obveznosti obračuna DDV v zvezi s transakcijami, ki so predmet DDV, torej potrebno upoštevati naslednje:

I. Dobave, v celoti opravljene do vključno 30. 6. 2013

Za dobave blaga in storitev, ki so v celoti opravljene do vključno 30. 6. 2013 se uporabi stopnja DDV, ki je veljala pred spremembo stopenj (stara stopnja), pri tem datum izdaje računa ni pomemben.

Tabela 1: Primeri uporabe stopnje DDV za dobave blaga ali storitev, v celoti opravljene do vključno 30. 6. 2013

Opravljena dobava	Datum izdaje računa za opravljeno dobavo	Uporaba stopnje DDV na računu
v celoti do vključno 30. 6. 2013	20. 7. 2013	20 % oziroma 8,5 %
v celoti do vključno 30. 6. 2013	21. 7. 2013	20 % oziroma 8,5 %

II. Delne dobave blaga ali storitev, katerih del je opravljen pred 1. 7. 2013, preostali del pa po tem datumu

V primerih, ko je del dobave blaga ali storitev dejansko opravljen pred uvedbo novih stopenj DDV, del pa po njihovi uvedbi, davčni zavezanec obračuna DDV za celotno dobavo po novih stopnjah. Ne glede na prejšnji stavek pa davčni zavezanec lahko na dan 30. 6. 2013 od delnih dobav blaga ali storitev, opravljenih pred 1. 7. 2013, obračuna DDV po stopnjah, ki so veljale pred 1. 7. 2013, če je račun za že opravljene dobave izdan najkasneje do 20. 7. 2013.

Izdaja računa iz prejšnjega stavka pa ni pomembna pri tistih dobavah blaga ali storitev, od katerih so v skladu s 76. in 76.a členom ZDDV-1 DDV dolžni plačati prejemniki blaga ali storitev (pridobitve blaga znotraj Unije, prejem blaga ali storitev, od katerih so DDV dolžni plačati prejemniki blaga ali storitev kot plačniki DDV ter uvoz blaga). V teh primerih računa ne izda davčni zavezanec, ki je določen kot oseba, ki mora plačati DDV in tudi na samo izdajo računa ne more vplivati. Pomembno je, da davčni zavezanec prejme vse potrebne informacije, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti, kdaj je obveznost obračuna DDV nastala ter davčno osnovo, od katere je potrebno obračunati DDV. Stopnja, po kateri se obdavči taka dobava blaga ali storitev, je tako odvisna od tega, kdaj nastane obveznost obračuna DDV v skladu z določbami 33. do 35. člena ZDDV-1.

Iz tabele v nadaljevanju je razvidno, katera stopnja DDV se uporabi glede na opravljeno dobavo in datum izdaje računa za opravljeno dobavo.

Tabela 2: Primeri uporabe stopnje DDV za delne dobave blaga ali storitev

Opravljena dobava	Datum izdaje računa za opravljeno dobavo	Uporaba stopnje DDV na računu
delno: - prvi del do vključno 30. 6. 2013 - drugi del 5. 7. 2013	20. 7. 2013	- za prvi del 20 % oziroma 8,5 % - za drugi del 22 % oziroma 9,5 %
delno: - prvi del do vključno 30. 6. 2013 - drugi del 5. 7. 2013	21. 7. 2013	22 % oziroma 9,5 %

III. Pridobitev blaga znotraj Unije

Pri pridobitvah blaga znotraj Unije obveznost obračuna DDV nastane na dan izdaje računa. Če račun ni izdan, nastane obveznost obračuna DDV najkasneje 15. dan v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem nastane obdavčljivi dogodek.

Več o nastanku obveznosti obračuna DDV od pridobitev blaga znotraj Unije je navedeno v pojasnilu objavljenem na [spletni strani DURS](#).

Tabela 3: Primeri uporabe stopnje DDV pri pridobitvah blaga znotraj Unije

Pridobitev blaga	Izdaja računa	Obveznost obračuna DDV od pridobitve	Mesec prejema računa	Uporaba stopnje DDV za obračun DDV od pridobitve
30. 6. 2013	ni izdan	15. 7. 2013	ni prejet	22 % oziroma 9,5 %
30. 6. 2013	30. 6. 2013	30. 6. 2013	junij, julij	20 % oziroma 8,5 %
30. 6. 2013	1. 7. 2013	1. 7. 2013	julij	22 % oziroma 9,5 %
30. 6. 2013	21. 7. 2013	15. 7. 2013	julij	22 % oziroma 9,5 %
30. 6. 2013	28. 6. 2013	15. 7. 2013	junij	22 % oziroma 9,5 %

IV. Prejeta predplačila za dobave

Davčni zavezanec, ki pred 1. 7. 2013 prejme celotno plačilo za dobavo blaga ali storitev, ki bo v celoti opravljena po tem datumu, obračuna DDV po stopnjah, ki veljata pred 1. 7. 2013.

Davčni zavezanec, ki pred 1. 7. 2013 prejme delno plačilo za dobavo blaga ali storitev, ki bo v celoti opravljena po tem datumu, od zneska prejetega predplačila obračuna DDV po stopnjah, ki veljata pred 1. 7. 2013, od preostalega zneska za plačilo pa po stopnjah, ki veljata od 1. 7. 2013 dalje.

Enako velja tudi za obračun DDV od izvršenih predplačil, za katera je dolžan DDV obračunati prejemnik na podlagi petega odstavka 33. člena (v primerih izvršenih predplačil za bodoče čezmejne storitve, ki jih opravi davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji) in 33.a člena ZDDV-1 (v primerih dobave blaga in storitev iz 76. člena ZDDV-1).

Od izvršenih predplačil za pridobitev blaga znotraj Unije obveznost za obračun DDV ne nastane.

V. Popravek davčne osnove po drugem odstavku 39. člena ZDDV-1

Davčni zavezanec, ki popravi davčno osnovo, uporabi davčno stopnjo, ki je izkazana na računih oziroma drugih dokumentih, ki služijo kot račun, na katere se popravek nanaša (staro stopnjo), ne glede na to, kdaj so oziroma bodo listine za popravek davčne osnove izdane.

VI. Primeri

Tabela 4: Primeri uporabe stopnje DDV pri vnaprej plačani naročnini in najemnini, pri opravljenih klicih v obdobju in pri poročunu porabe energije za obdobje

Predmet	Datum izdaje računa	Obveznost za obračun DDV	Uporaba stopnje DDV na računu
Vnaprej <u>plačana</u> naročnina in najemnina npr. za mesec julij do vključno 30. 6. 2013	12. 6. 2013*	dan prejema plačila	20 % oziroma 8,5 %
Opravljeni klici za obdobje od 5.6. do 5. 7. 2013	15. 7. 2013*	v trenutku, ko poteče obdobje, na katerega se račun nanaša	22 %
Poročun porabe (npr. električne energije) za obdobje od 1.1.13 do 31.12.13, na podlagi popisa števca na dan 31.12.2013	15. 1. 2014*	v trenutku, ko poteče obdobje, na katerega se račun nanaša	22 % oziroma 9,5 % (popis števca na dan 30. 6. 2013 ni opravljen)

*V teh primerih datum izdaje računa ni pomemben.

VII. Sprememba davčne stopnje in sklepanje aneksov

ZIPRS1314-A in ZDDV-1 ne urejata vprašanja ali je zaradi spremembe stopenj DDV treba spreminjati pogodbe oz. sklepati anekse k pogodbam zaradi spremembe stopenj temveč je to stvar pogodbenih določil. To pomeni, da je spreminjanje pogodbenih določil stvar dogovora pogodbenih strank oziroma se, če takega dogovora ni, v zvezi z navedenim upoštevajo veljavni predpisi, ki urejajo področje obligacijskih razmerij.